

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 12. maj 2016

Forslag

til

Lov om fremtidsfuldmagter

Kapitel 1

Oprettelse og indhold af fremtidsfuldmagter

§ 1. Den, der er fyldt 18 år, og som er i stand til at handle fornuftsmæssigt, kan oprette en fremtidsfuldmagt til at træde i kraft, hvis den pågældende på et senere tidspunkt som følge af sygdom, svækket mental funktion eller helbred el.lign. ikke længere har evne til at varetage sine forhold inden for de områder, som er omfattet af fuldmagten, jf. § 2, stk. 1.

§ 2. En fremtidsfuldmagt kan gives til en eller flere fremtidsfuldmægtige med henblik på at varetage fuldmagtsgivers økonomiske og personlige forhold. Fuldmagten kan begrænses til at angå et eller flere bestemte forhold.

Stk. 2. Der kan i fremtidsfuldmagten indsættes en eller flere subsidiære fremtidsfuldmægtige, som skal træde i funktion, hvis fremtidsfuldmægtigene, jf. stk. 1, er forhindrede i at varetage hvervet, jf. § 7, stk. 2 og 3, og §§ 13, 25 og 26.

Stk. 3. Det kan i fremtidsfuldmagten bestemmes, at en tredjepart skal have indseende med, hvordan den, der har fremtidsfuldmagt, varetager sit hverv.

§ 3. En fremtidsfuldmagt skal for at være gyldig oprettes skriftligt i Fremtidsfuldmagtsregisteret ved anvendelse af den digitale løsning, som stilles til rådighed herfor, og vedkendes for en notar, jf. dog regler udstedt i medfør af stk. 4, 3. pkt.

Stk. 2. Notaren skal ved sin påtegning af fremtidsfuldmagten afgive erklæring

- 1) om fuldmagtsgiverens identitet,
- 2) om, hvorvidt fuldmagtsgiveren er i stand til fornuftsmæssigt at oprette fremtidsfuldmagten,
- 3) om, hvilke personer der er til stede under notarialforretningen, og
- 4) om andre omstændigheder, som kan være af betydning for fremtidsfuldmagten's gyldighed.

Stk. 3. For hver fuldmagtsgiver kan der alene være oprettet én fremtidsfuldmagt i Fremtidsfuldmagtsregisteret.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om Fremtidsfuldmagtsregisteret, herunder om, hvem der har adgang til registeret, og om oprettelse og registrering af fremtidsfuldmagter, herunder hvordan oprettelsen nærmere foretages. Justitsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om notarens virksomhed og om, hvordan vedkendelse af fremtidsfuldmagter for notaren nærmere foretages. Justitsministeren fastsætter herudover regler om, i hvilke tilfælde oprettelse af fremtidsfuldmagter kan ske uden anvendelse af den digitale løsning, som stilles til rådighed efter stk. 1, og om, hvordan oprettelsen og vedkendelsen i disse tilfælde foretages.

Kapitel 2

Fremtidsfuldmagtens ikraftsættelse

§ 4. En anmodning om at sætte en fremtidsfuldmagt i kraft indgives til Statsforvaltningen af fuldmagtsgiveren eller af fremtidsfuldmægtigene i forening.

Stk. 2. Forinden anmodning indgives af fremtidsfuldmægtigene, skal fremtidsfuldmægtigene drøfte anmodningens indgivelse med fuldmagtsgiver, medmindre denne ikke er i stand til at forstå betydningen heraf. Hvis fuldmagtsgiver i tilknytning til drøftelsen udtaler sig imod anmodningen, kan denne ikke behandles.

Stk. 3. Forinden anmodning indgives af fremtidsfuldmægtigene, skal fuldmagtsgiverens nærmeste pårørende underrettes af fremtidsfuldmægtigene om anmodningens indgivelse og om deres adgang til at gøre indsigelse imod fremtidsfuldmagtens ikraftsættelse over for Statsforvaltningen.

Stk. 4. En anmodning afvises, hvis fremtidsfuldmagten ikke er gyldigt oprettet, jf. § 3, eller hvis anmodningen ikke opfylder kravene i § 5 og de i henhold til § 8 fastsatte krav og kravene ikke kan forventes opfyldt inden for en af Statsforvaltningen fastsat kortere frist.

§ 5. En anmodning efter § 4, stk. 1, skal vedlægges en lægeerklæring om, at fuldmagtsgiveren er kommet i den til-

stand, jf. § 1, som fremtidsfuldmagtens ikraftsættelse er betinget af, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Statsforvaltningen kan se bort fra kravet om lægeerklæring, jf. stk. 1, hvis det på anden måde er godtgjort, at fuldmagtsgiveren befinder sig i den i stk. 1 nævnte tilstand. Statsforvaltningen kan endvidere se bort fra kravet om lægeerklæring, hvis anmodningen indgives af fuldmagtsgiveren og fuldmagtsgiveren er i stand til at forstå betydningen heraf.

Stk. 3. En anmodning, der indgives af fremtidsfuldmægtigene, skal indeholde en erklæring på tro og love om, at de i § 4, stk. 2 og 3, nævnte foranstaltninger er foretaget. Er drøftelsen med fuldmagtsgiveren unklart, skal anmodningen indeholde en redegørelse herfor.

§ 6. Statsforvaltningen kan undtagelsesvis og uden samtykke indhente yderligere oplysninger om fuldmagtsgiverens forhold, i det omfang dette er nødvendigt for sagens behandling.

Stk. 2. Forvaltningsmyndigheder inden for social- og sundhedsområdet og private udbydere af social service og sundhedsydelser meddeler på anmodning fra Statsforvaltningen, jf. stk. 1, oplysninger om fuldmagtsgiverens forhold.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan afkræve personer, der har kendskab til fuldmagtsgiveren, de oplysninger, som anses nødvendige for sagens behandling, jf. stk. 1.

§ 7. Statsforvaltningen træffer afgørelse om at sætte fremtidsfuldmagten i kraft, hvis fuldmagtsgiveren må anses for at være i en tilstand som omhandlet i § 1, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Fremtidsfuldmagten kan ikke sættes i kraft i forhold til fremtidsfuldmægtige og subsidiære fremtidsfuldmægtige, som ikke er fyldt 18 år, er under værgemål, eller som selv har oprettet en fremtidsfuldmagt, der er sat i kraft.

Stk. 3. Fremtidsfuldmagten kan ikke sættes i kraft, hvis det på grundlag af de foreliggende oplysninger findes betænkeligt. Knytter betænkeligheden sig alene til en bestemt del af fremtidsfuldmagten eller til en bestemt fremtidsfuldmægtig eller subsidiær fremtidsfuldmægtig, kan Statsforvaltningen sætte fremtidsfuldmagten delvis i kraft.

§ 8. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om anmodninger om ikraftsættelse af fremtidsfuldmagter, herunder om udformningen af anmodningen og de oplysninger, der skal fremgå af anmodningen, udformningen af lægeerklæringen og fremtidsfuldmægtigenes adgang til at indhente lægeerklæringen samt udformningen af tro og love-erklæringen.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om, at anmodninger om ikraftsættelse, der indgives til Statsforvaltningen i medfør af denne lov, og skriftlig kommunikation til og fra Statsforvaltningen i forbindelse med behandlingen af anmodninger om ikraftsættelse skal foregå digitalt. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign. Justitsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om afvisning af anmodninger om ikraftsættelse af fremtidsfuldmagter, der ikke indgives digitalt, og om undtagelser hertil. Justitsmini-

steren fastsætter endvidere nærmere regler om, hvornår en digital meddelelse vedrørende en sag om ikraftsættelse af en fremtidsfuldmagt anses for at være kommet frem.

Stk. 3. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om Statsforvaltningens underretning af berørte parter om fremtidsfuldmagters ikraftsættelse.

Kapitel 3

Fremtidsfuldmagtens retsvirkninger

§ 9. Den, som har givet en anden fremtidsfuldmagt i økonomiske forhold, bliver umiddelbart berettiget og forpligtet over for tredjemand ved fremtidsfuldmægtigens handlinger i fuldmagtsgiverens navn og inden for fuldmagtens område.

Stk. 2. § 11, stk. 1, § 20, § 23, 1. pkt., §§ 25 og 26 og § 27, stk. 1, i lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område finder anvendelse for en fremtidsfuldmagt i økonomiske forhold.

§ 10. Den, som har givet en anden fremtidsfuldmagt i personlige forhold, repræsenteres inden for fuldmagtens område af fremtidsfuldmægtigen i forhold til offentlige myndigheder og private, når disse udfører opgaver for det offentlige.

§ 11. Er der flere fremtidsfuldmægtige, har disse hver for sig de i §§ 9 og 10 nævnte beføjelser, medmindre andet er bestemt i fremtidsfuldmagten.

Stk. 2. Subsidiære fremtidsfuldmægtige har alene de i §§ 9 og 10 nævnte beføjelser, hvis fremtidsfuldmægtigene er forhindrede i at varetage hvervet, jf. § 7, stk. 2 og 3, og §§ 13, 25 og 26.

Kapitel 4

Fremtidsfuldmægtigenes pligter m.v.

§ 12. Den, der har fremtidsfuldmagt, skal følge fremtidsfuldmagtens anvisninger og inden for fuldmagtens område varetage fuldmagtsgiverens interesser, herunder så vidt muligt inddrage fuldmagtsgiveren og dennes ægtefælle eller samlever, før fuldmagten anvendes i vigtigere forhold.

Stk. 2. Fremtidsfuldmægtigen skal opbevare fornøden dokumentation for de dispositioner, som er foretaget på fuldmagtsgiverens vegne.

§ 13. Den, der har fremtidsfuldmagt, kan ikke på fuldmagtsgiverens vegne indgå retshandler med sig selv eller i øvrigt anvende fremtidsfuldmagten i forhold, hvor der kan foreligge modstridende interesser.

§ 14. Den, der har fremtidsfuldmagt i økonomiske forhold, skal holde fuldmagtsgiverens midler adskilt fra sine egne. Det gælder dog ikke, hvis fremtidsfuldmægtigen er fuldmagtsgiverens ægtefælle eller samlever.

§ 15. Den, der har fremtidsfuldmagt i økonomiske forhold, kan ikke på fuldmagtsgiverens vegne yde gaver. Det gælder dog ikke sædvanlige gaver, hvis værdi ikke står i misforhold til fuldmagtsgiverens kår, eller gaver, der er bestemt i fremtidsfuldmagten.

§ 16. Den, der har fremtidsfuldmagt i økonomiske forhold, kan ikke forpligte fuldmagtsgiveren ved kaution eller anden sikkerhedsstillelse for tredjemands gæld.

§ 17. Hvis ikke andet er bestemt, kan den, der har fremtidsfuldmagt, af fuldmagtsgivers midler få dækket nødvendige omkostninger til varetagelse af det i fremtidsfuldmagten bestemte hverv.

§ 18. Tilsidesætter den, der har fremtidsfuldmagt, sine pligter, er denne erstatningsansvarlig over for fuldmagtsgiveren for skade, der forvoldes ved forsætligt eller uagtsomt forhold.

§ 19. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremtidsfuldmægtige og subsidiære fremtidsfuldmægtiges pligter og vederlag, herunder om pligt til regnskabsførelse og en øvre beløbsgrænse for vederlag.

Kapitel 5

Forholdet til andre fuldmagter

§ 20. Den, der har fremtidsfuldmagt i økonomiske forhold, kan tilbagekalde andre fuldmagter inden for fremtidsfuldmagtens område, som er meddelt af fuldmagtsgiveren.

Stk. 2. Den, der har fremtidsfuldmagt i økonomiske forhold, kan meddele andre fuldmagt til på fuldmagtsgiverens vegne at varetage et nærmere afgrænset økonomisk forhold inden for fremtidsfuldmagtens område. En sådan fuldmagt kan ikke omfatte dispositioner, som fremtidsfuldmægtigen, jf. kapitel 4, er afskåret fra selv at foretage på fuldmagtsgiverens vegne.

Kapitel 6

Tilsyn

§ 21. Statsforvaltningen fører tilsyn med den, der har fremtidsfuldmagt.

Stk. 2. Bliver Statsforvaltningen gennem henvendelse eller på anden måde opmærksom på forhold, som må antages at stride mod fuldmagtsgiverens interesser, kan Statsforvaltningen iværksætte en undersøgelse af forholdet.

Stk. 3. Den, der har fremtidsfuldmagt, skal efter anmodning give de oplysninger, der er nødvendige for tilsynet, og efterkomme Statsforvaltningens pålæg.

Stk. 4. Statsforvaltningen kan i øvrigt indhente oplysninger, i det omfang det er nødvendigt for at varetage tilsynet. § 6, stk. 2 og 3, finder i den forbindelse tilsvarende anvendelse.

Kapitel 7

Tilbagekaldelse, ændring og ophør af en fremtidsfuldmagt

§ 22. Den, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, jf. § 1, kan tilbagekalde eller ændre fuldmagten, jf. stk. 2 og 3.

Stk. 2. En fremtidsfuldmagt, der ikke er sat i kraft, kan tilbagekaldes i overensstemmelse med reglerne om oprettelse af fremtidsfuldmagt, jf. § 3.

Stk. 3. En fremtidsfuldmagt, der er sat i kraft, kan tilbagekaldes eller ændres, hvis fuldmagtsgiveren er i stand til at forstå betydningen heraf. Statsforvaltningen træffer efter an-

modning fra fuldmagtsgiveren afgørelse herom. § 21, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

§ 23. Hvis det er bestemt i fuldmagten, kan den, der har indseende med fremtidsfuldmægtigene, jf. § 2, stk. 3, over for Statsforvaltningen helt eller delvis tilbagekalde en fremtidsfuldmagt, der er sat i kraft.

§ 24. En fremtidsfuldmagt ophører, hvis fuldmagtsgiveren kommer under værgemål. Dette gælder dog ikke, hvis værgemålet angår bestemte forhold, der ikke er omfattet af fremtidsfuldmagten, eller som den, der har fremtidsfuldmagt, er afskåret fra at varetage, jf. §§ 12, 13 og 15.

Stk. 2. En fremtidsfuldmagt ophører ved fuldmagtsgiverens død.

Stk. 3. Ved ophør efter stk. 1 og 2 finder § 24 i lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område anvendelse.

§ 25. En fremtidsfuldmagt ophører, hvis fremtidsfuldmægtigen frasiger sig hvervet, kommer under værgemål eller har oprettet en fremtidsfuldmagt, der sættes i kraft.

Stk. 2. Er der andre fremtidsfuldmægtige eller subsidiære fremtidsfuldmægtige, som fortsat kan varetage hvervet, vedbliver fremtidsfuldmagten med at være i kraft med de pågældende fuldmægtige.

§ 26. Statsforvaltningen kan uden for de tilfælde, der er omfattet af §§ 24 og 25, træffe afgørelse om en fremtidsfuldmagts ophør, herunder delvise ophør, hvis betingelserne for dens ikraftsættelse, jf. § 7, ikke længere er til stede.

§ 27. Statsforvaltningens afgørelser om ikraftsættelse, tilbagekaldelse, ændring eller ophør af en fremtidsfuldmagt har virkning fra det tidspunkt, hvor afgørelsen tinglyses i Personbogen.

Stk. 2. En tilbagekaldelse af en fremtidsfuldmagt omfattet af § 23 har virkning fra tidspunktet for Statsforvaltningens tinglysning af en meddelelse herom i Personbogen.

Stk. 3. Bliver Statsforvaltningen gennem henvendelse eller på anden måde opmærksom på, at en fremtidsfuldmagt er ophørt af andre grunde end nævnt i stk. 1 og 2, eller at en fremtidsfuldmægtig eller subsidiær fuldmægtig er ophørt med at varetage hvervet, foranstalter Statsforvaltningen tinglysning af en meddelelse herom i Personbogen.

§ 28. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om pligt til at underrette Statsforvaltningen om en fremtidsfuldmagts ophør.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at underretninger til Statsforvaltningen efter stk. 1 og skriftlig kommunikation til og fra Statsforvaltningen om underretninger efter stk. 1 skal foregå digitalt. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign. Justitsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, hvornår en digital meddelelse vedrørende en sag om ikraftsættelse af en fremtidsfuldmagt anses for at være kommet frem.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om Statsforvaltningens underretning af berørte parter om fremtidsfuldmagtens tilbagekaldelse, ændring og ophør.

Kapitel 8

Påklage og gebyr

§ 29. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Civilstyrelsen af fuldmagtsgiveren, fuldmagtsgiverens ægtefælle eller samlever, fremtidsfuldmægtige og subsidiære fremtidsfuldmægtige.

Stk. 2. For afgørelser omfattet af § 27, stk. 1, er fristen for klage, 4 uger efter at afgørelsen er tinglyst i Personbogen. For øvrige afgørelser er fristen for klage, 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

§ 30. Justitsministeren kan efter forhandling med social- og indenrigsministeren fastsætte regler om betaling af gebyr for anmodninger om ikraftsættelse af fremtidsfuldmagter, jf. § 4.

Kapitel 9

Ikrafttræden og ændring af anden lovgivning m.v.

§ 31. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 32. I værgemålsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1015 af 20. august 2007, som ændret ved § 8 i lov nr. 434 af 8. maj 2006, § 2 i lov nr. 221 af 21. marts 2011 og § 8 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nye numre:

- »4) den pågældendes fremtidsfuldmægtig,
- 5) den, der har indseende med den pågældendes fremtidsfuldmægtig, og som har tilbagekaldt fremtidsfuldmagten,«.

Nr. 4-6 bliver herefter nr. 6-8.

2. I § 16, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Statsforvaltningen kan uden anmodning indlede en sag om værgemål i tilfælde, hvor en fremtidsfuldmagt ikke sættes i kraft efter anmodning herom, eller hvor fremtidsfuldmagten tilbagekaldes eller ophører, jf. kapitel 2 og 7 i lov om fremtidsfuldmagter.«

3. I § 47 indsættes efter »værgen«: »eller en fremtidsfuldmægtig«, og efter »værgemål« indsættes: »eller har oprettet en fremtidsfuldmagt, der er sat i kraft«.

§ 33. I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1202 af 14. november 2014, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 383 af 27. april 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 14 ændres »§§ 15-51« til: »loven«.

2. I § 18, stk. 1, 2. pkt., udgår »dog«.

3. I § 18, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»I de tilfælde, hvor en patient har afgivet en fremtidsfuldmagt, der omfatter personlige forhold, herunder helbredsfor-

hold, kan informeret samtykke gives af fremtidsfuldmægtigen, i det omfang fremtidsfuldmagten bemyndiger fremtidsfuldmægtigen dertil.«

4. I § 18, stk. 2, ændres »ingen nærmeste pårørende eller værge« til: »ingen nærmeste pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig, der kan repræsentere patienten i personlige forhold, herunder helbredsforhold«.

5. I § 18, stk. 4, ændres »de nærmeste pårørende eller værge« til: »de nærmeste pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtigen«.

6. I § 19 ændres »nærmeste pårørende eller værge« til: »nærmeste pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig«.

7. § 22, stk. 1, 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»§§ 18 og 19 finder ikke anvendelse for bestemmelserne i dette kapitel. § 17 om mindreårige finder ikke anvendelse for § 26 om livstestamenter.«

8. I § 27 d, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»I de tilfælde, hvor en patient har afgivet en fremtidsfuldmagt, kan samtykke gives af fremtidsfuldmægtigen.«

9. I § 27 d, stk. 2, ændres »patientens nærmeste pårørende eller værge« til: »patientens nærmeste pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig«.

10. I § 27 d, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Det er en betingelse for fremtidsfuldmægtigens samtykke efter stk. 1 og 2, at fremtidsfuldmagten omfatter personlige forhold, herunder helbredsforhold, og at fremtidsfuldmagten bemyndiger fremtidsfuldmægtigen til at tage beslutninger herom.«

11. I § 27 d, stk. 4, ændres »nærmeste pårørende eller værge« til: »nærmeste pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtig«.

12. I § 27 d, stk. 5, ændres »den nærmeste pårørende eller værge« til: »den nærmeste pårørende, værge eller fremtidsfuldmægtigen«.

13. § 52, stk. 2, 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»For en person, som er under 15 år, kan samtykket gives af forældremyndighedens indehaver, når betingelserne i stk. 3 er opfyldt. For en person, der mangler evnen til selv at give samtykke, kan samtykket gives af værge, når betingelserne i stk. 3 er opfyldt. I de tilfælde, hvor en patient har afgivet en fremtidsfuldmagt, der omfatter personlige forhold, herunder helbredsforhold, kan samtykke for en person, der mangler evnen til selv at give samtykke, gives af fremtidsfuldmægtigen, i det omfang fremtidsfuldmagten bemyndiger fremtidsfuldmægtigen dertil og betingelserne i stk. 3 er opfyldt.«

§ 34. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. §§ 1-32 og § 33, nr. 13, kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. §§ 32 og 33 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Folketinget, den 12. maj 2016

PIA KJÆRSGAARD

/ Erling Bonnesen